PUOLUSTUSMINISTERIÖ **Asiantuntijalausunto** **O 3/2016 vp**

Hallitussihteeri, varatuomari
Timo Tuurihalme

22.5.2018

EDUSKUNNAN PUOLUSTUSVALIOKUNNALLE

ASEDIREKTIIVIN VALMISTELU JA SEURANTA: KATSAUS - ASEDIREKTIIVIN KANSALLINEN VOIMAANSAATTAMINEN

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä (EU) 2017/853 eli niin kutsutulla asedirektiivillä on muutettu neuvoston direktiiviä 91/477/EEC. Puolustushallinnon kannalta olennainen muutos aiempaan on pitkien ampuma-aseiden lippaita koskeva rajoitus. Asedirektiivissä kiellettyjen ampuma-aseiden A luokkaan siirtyvät pitkät ampuma-aseet, joilla voidaan laukaista yli 11 patruunaa ilman uudelleenlatausta, jos latauslaite, jonka kapasiteetti on yli kymmenen patruunaa, on kyseisen ampuma-aseen osa, tai ampuma-aseeseen on lisätty irrotettava latauslaite, jonka kapasiteetti on yli kymmenen patruunaa. Asedirektiivin 6 artiklan 2 kohdan mukaan kansalliset viranomaiset voivat muun muassa kansalliseen puolustukseen liittyvissä tarkoituksissa myöntää poikkeuksellisesti ja asianmukaisesti perustellulla tavalla yksittäistapauksissa lupia A luokkaan kuuluville ampuma-aseille, jos yleinen turvallisuus ja yleinen järjestys eivät vaarannu. Kohtaa on kutsuttu yleisessä keskustelussa reserviläispoikkeukseksi.

Sisäministeriö on 4.5.2018 lähettänyt lausuntokierrokselle luonnoksen hallituksen esitykseksi, jolla asedirektiivin edellyttämät muutokset kansalliseen lainsäädäntöön saatettaisiin voimaan. Puolustusministeriö on osallistunut luonnosta valmistelleen työryhmän työhön reserviläispoikkeuksen voimaansaattamien osalta, mutta lausuntokierrokselle lähetetty luonnos on sisäministeriössä viimeistelty. Työryhmä ei jättänyt mietintöä. Puolustusministeriö tulee antamaan lausunnon sisäministeriön luonnoksesta hallituksen esitykseksi.

Vapaaehtoinen maanpuolustus on osa reservin koulutusjärjestelmää, jolla ylläpidetään ja kehitetään Puolustusvoimien poikkeusolojen joukkoihin sijoitettujen ja sijoittamiskelpoisten reserviläisten osaamista.

Puolustusministeriössä on käynnissä vapaaehtoista maanpuolustusta kehittävä lainsäädäntöhanke. Hankkeen tavoitteena on muun muassa lisätä vapaaehtoisen maanpuolustuskoulutuksen nousujohteisuutta ja tavoitteellisuutta. Yhtenä edellytyksenä hankkeen onnistumiselle on ampumakoulutuksen antamisen mahdollistaminen Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen sotilaallisia valmiuksia palvelevassa koulutuksessa Puolustusvoimien käyttämiä ampuma-aseita muistuttavilla ampuma-aseilla eli aseilla, joihin on kiinnitetty yli 10 patruunan lipas.

Edellä mainitun lisäksi puolustushallinnossa on pidetty tärkeänä, että yksittäisillä reserviläisillä olisi mahdollisuus harjoitella ja kehittää osaamistaan omalla ampuma-aseella. Aseen omistaminen helpottaa, erityisesti pääkaupunkiseudun ulkopuolella, omatoimista ammunnanharjoittelua ja osallistumista Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen järjestämään ampumakoulutukseen. On tärkeää, että myös jatkossa jokaisella n. 900.000 reserviläisellä olisi mahdollisuus saada aselupa omaan pitkään ampuma-aseeseen, johon voi kiinnittää yli 10 patruunan lippaan, mikäli aselupaa hakeva on muilta ominaisuuksiltaan sopiva ampuma-aseen haltijaksi ja harjoittelussaan aktiivinen. Aseluvan rajaaminen vain tiettyyn reserviläisjoukkoon saattaisi lähettää viestin muille reserviläisille, ettei heidän panostaan maanpuolustuksen eteen tarvita.